

被爆体験を踏まえた我が国の役割

—唯一の原子爆弾被災医科大学からの国際被ばく者医療協力—

平成12年2月29日

長崎大学 山下俊一

内容

(1) 長崎原爆の健康影響

(2) 放射能Q&A

(3) 国際被ばく者医療協力(チェルノブイリとセミパラチンスク)

日本からの放射線被ばく者問題への国際協力

- (1) 旧ソ連邦における放射線汚染事故；冷戦構造の崩壊と医療福祉政策の破綻
- (2) チェルノブイリ原発事故後の健康影響；虚偽と真実
- (3) セミパラチンスクでの医療支援活動；核実験場八月二十九日
- (4) その他への国際医療協力；近くて遠い国－台湾の放射能汚染問題

協力機関

大学、文部省、外務省、笹川記念保健協力財団、科学技術庁、厚生省、JICA
長崎県、長崎市、広島県、広島市、県・市各医師会、関連団体や機関、その他

長崎ヒバクシャ医療国際協力会 (NASHIM)

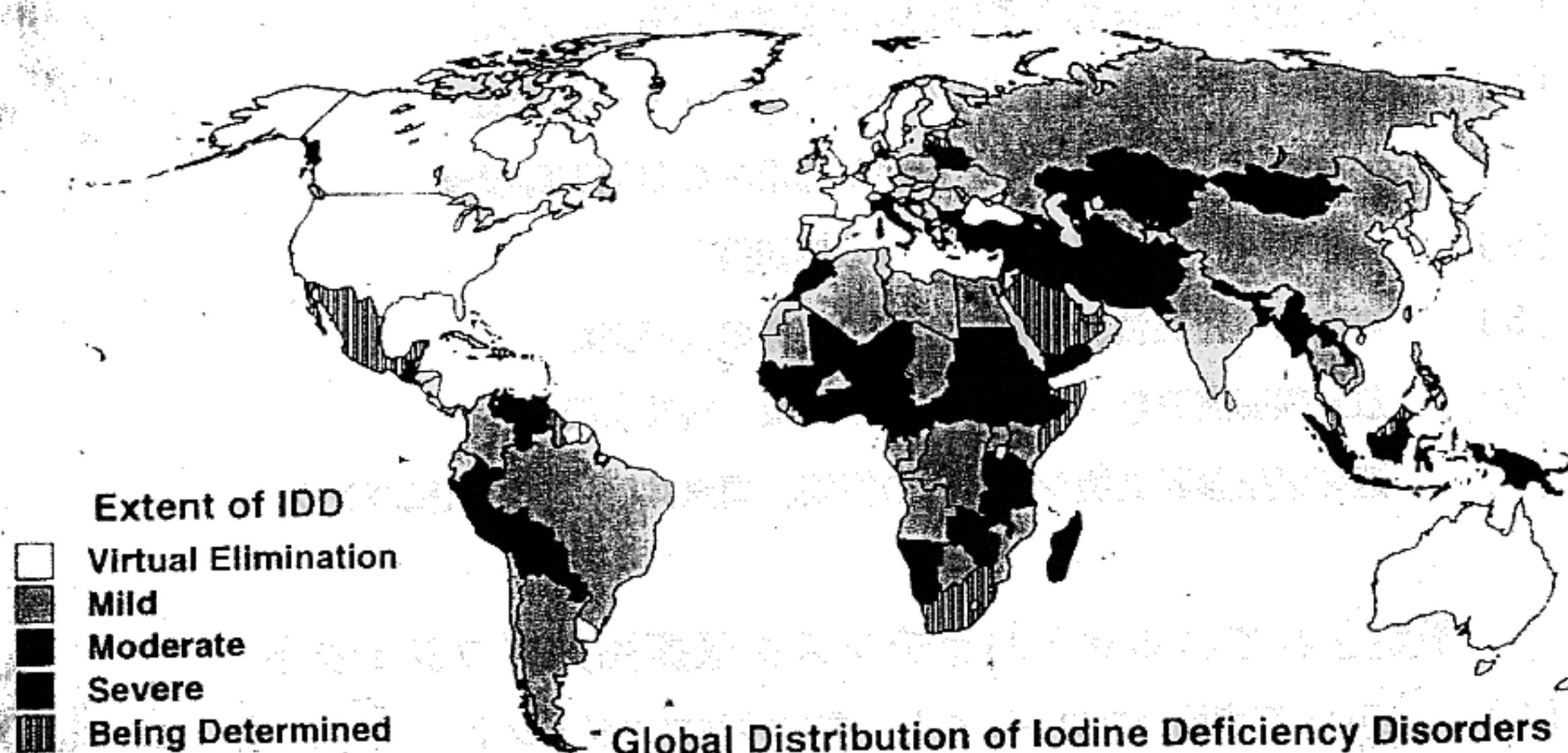
放射線被爆者医療国際協力推進協議会 (HICARE)

現在進行中のチェルノブイリ医療協力プロジェクト

- (1) 事故前後に生まれた子供達の比較対照調査 (3万人)
- (2) 小児甲状腺がん 260例のケース・コントロール調査
- (3) ハイ・リスクグループと甲状腺異常者の長期追跡調査
- (4) 放射線ヨード内部被ばく線量の再構築
- (5) 専門家学術交流、研修生招聘・指導の人事交流
- (6) 放射線関連医学・医療分野での出版、啓蒙事業
- (7) 遠隔医療診断支援システムの構築、国際共同甲状腺組織バンク

予定されているセミパラチンスク医療協力プロジェクト

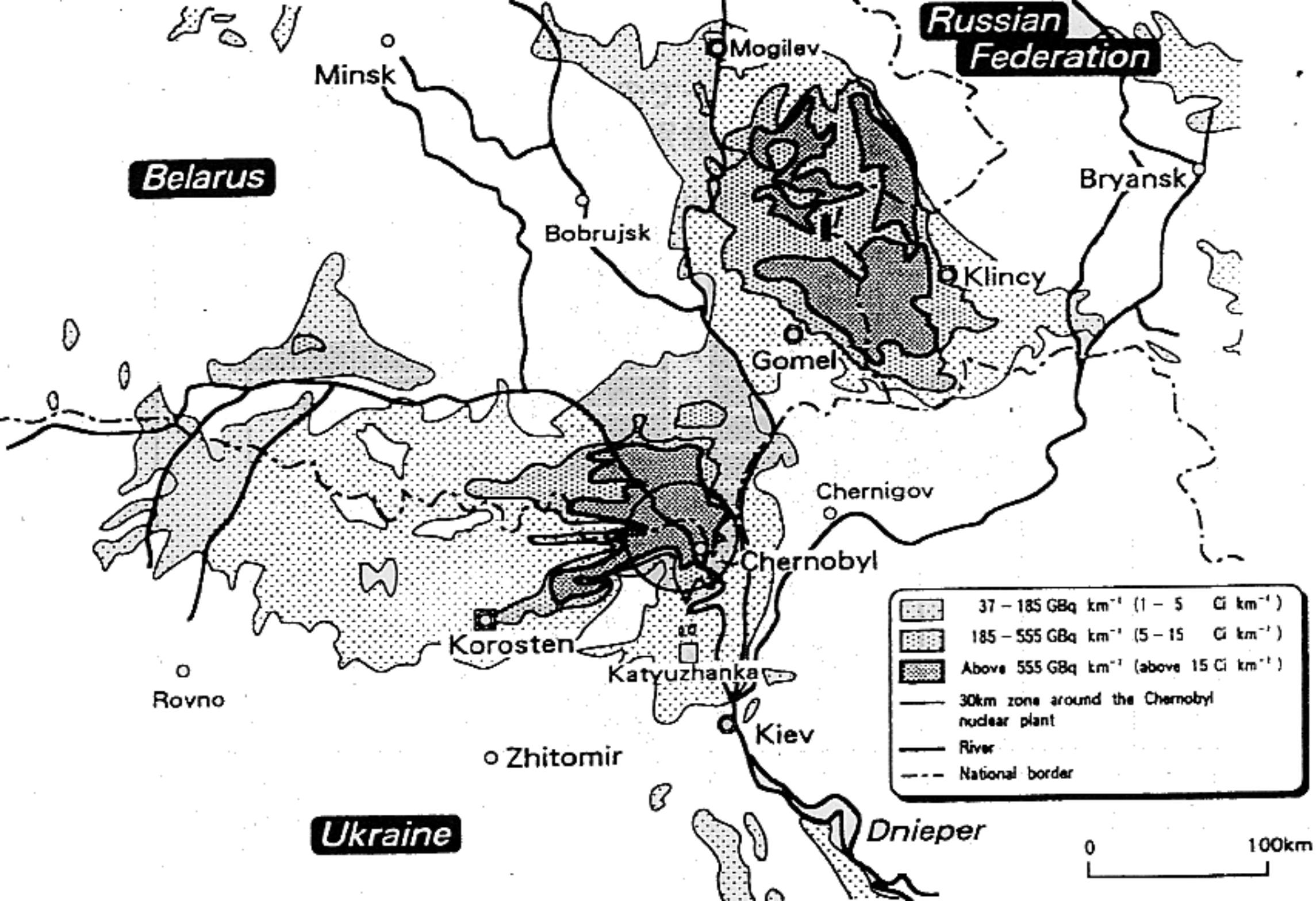
- (1) JICA 医療協力プロジェクト、国際共同プロジェクト

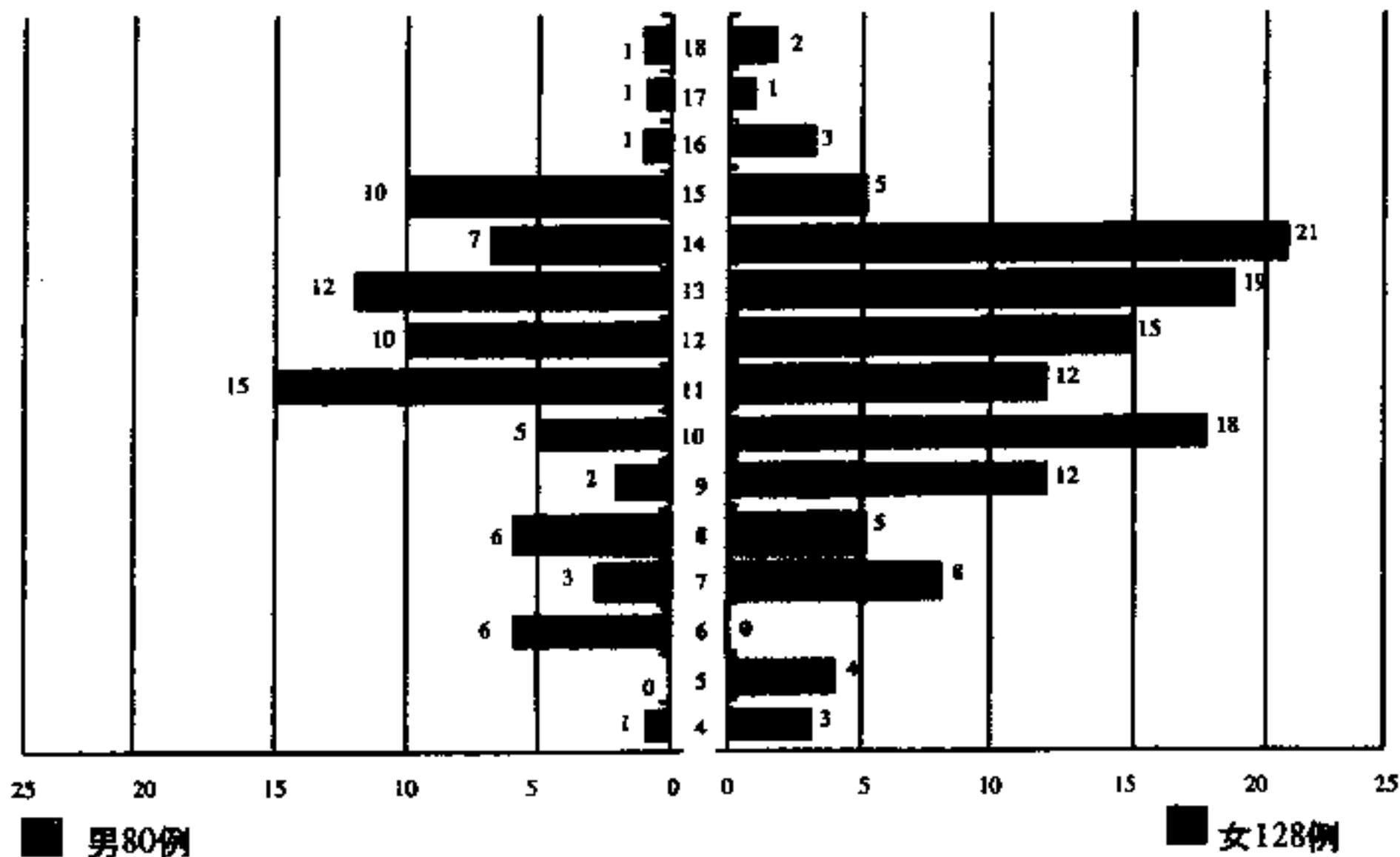
Global Distribution of Iodine Deficiency Disorders

Based on Total Goiter Prevalence of Schoolage Children

Data from CIDD database. Updated January, 1995

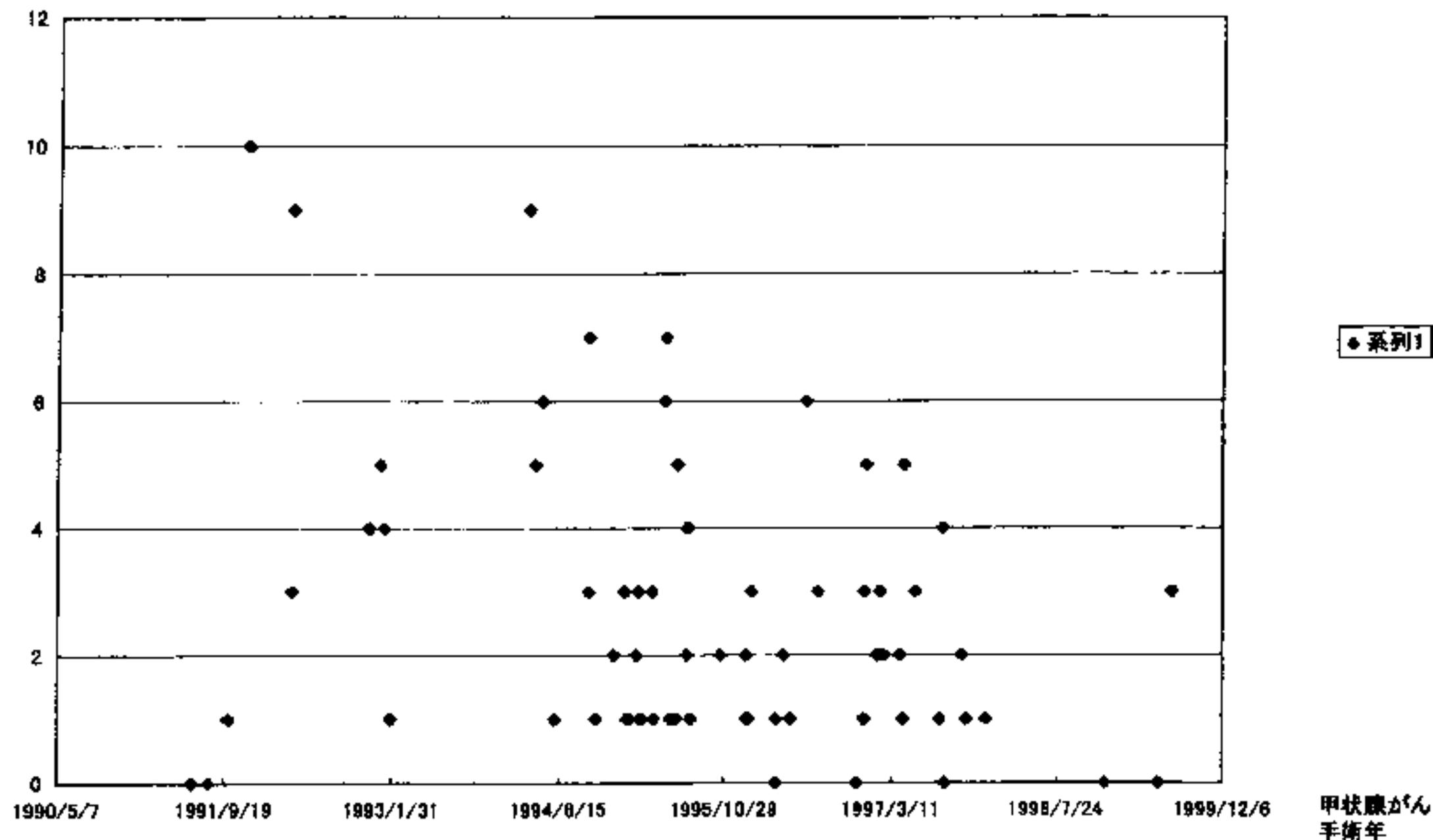

ゴメリ州立診断センターでのフォローアップ小児 甲状腺がんの手術年齢別推移

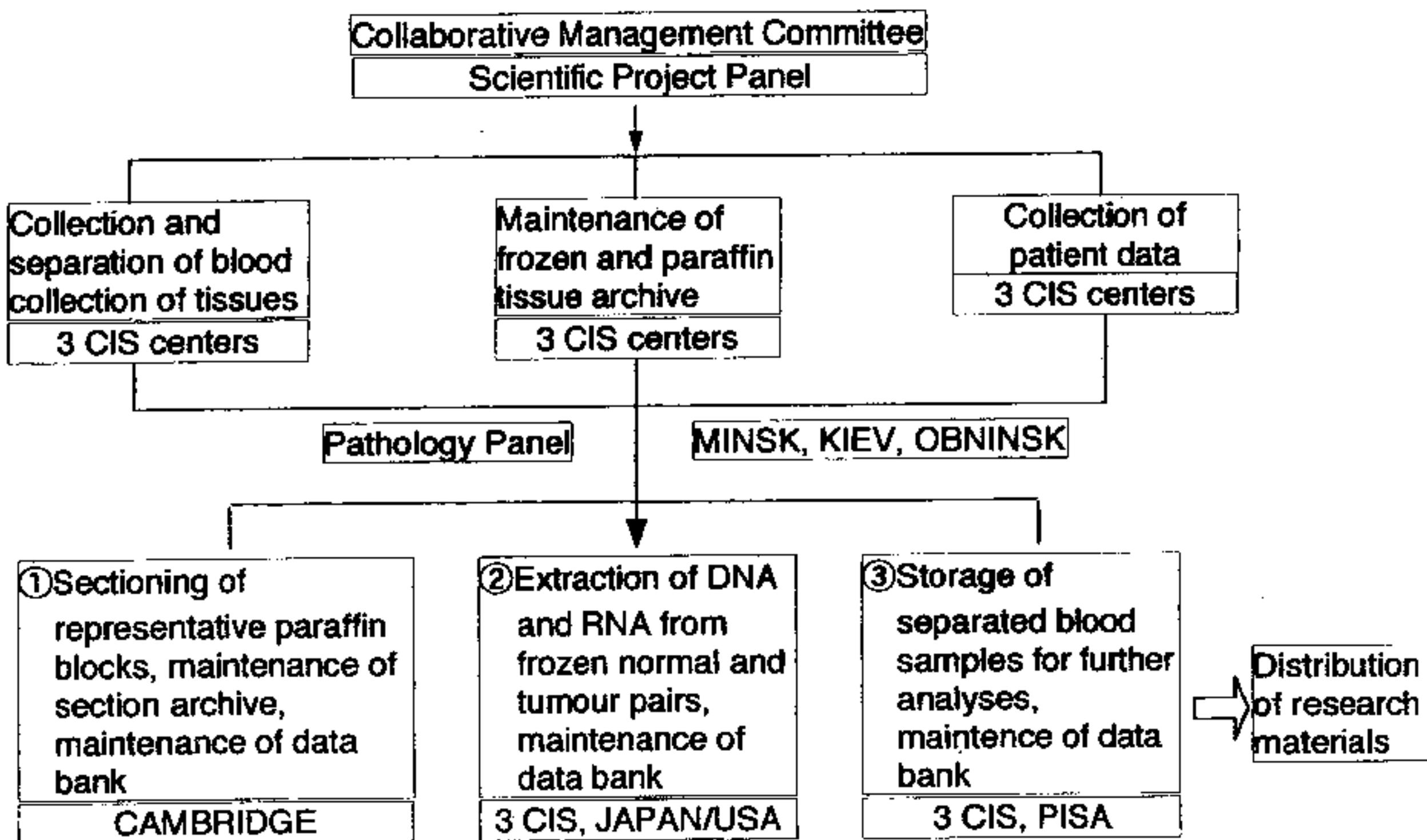

ゴメリ州における小児甲状腺がんの事故当時年齢分布

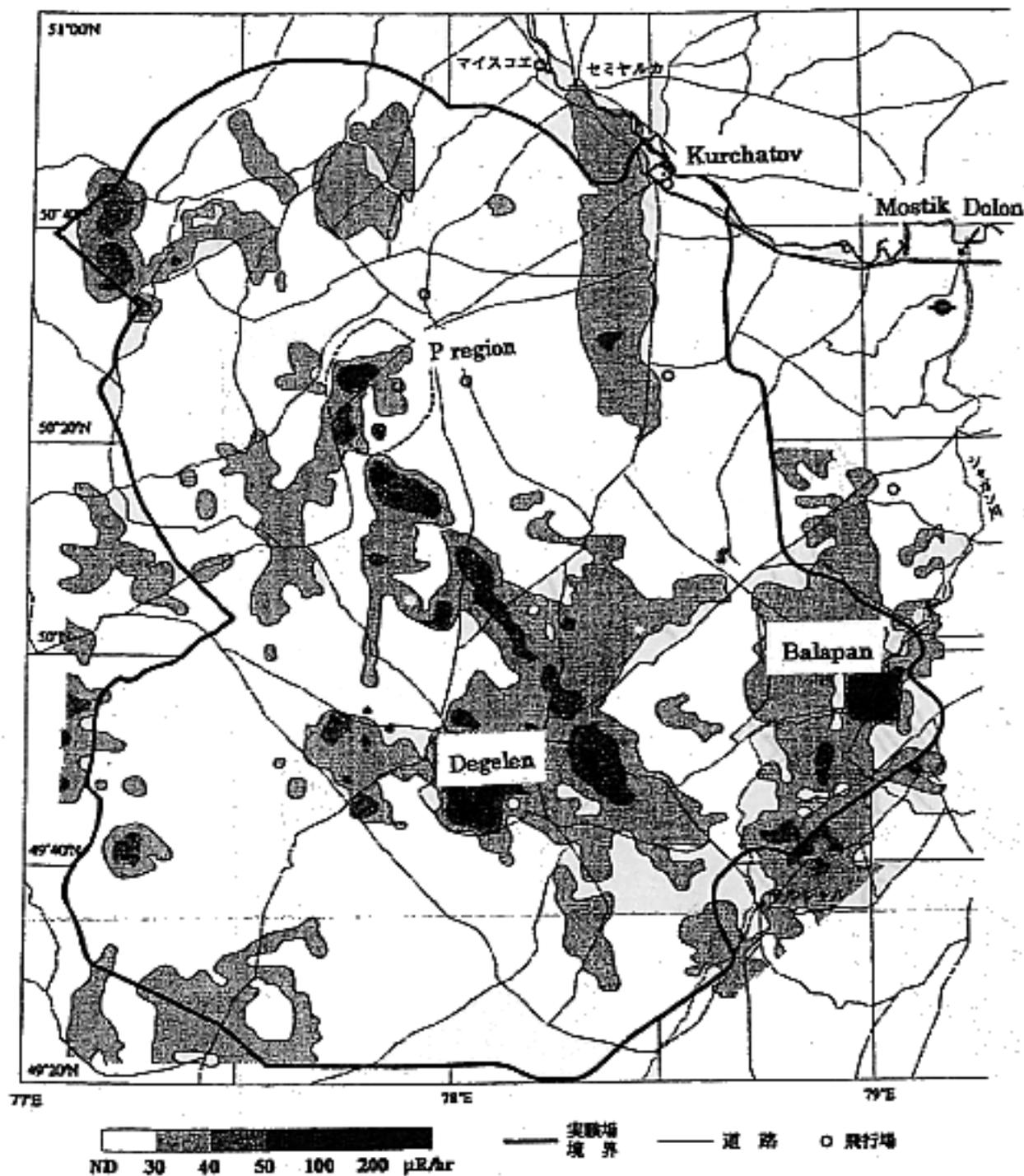
事故当時年齢

POST-CHERNOBYL THYROID TISSUE BANK IN 3 CIS

Radiocontaminated Soil Map in POLYGON (June, 1990)

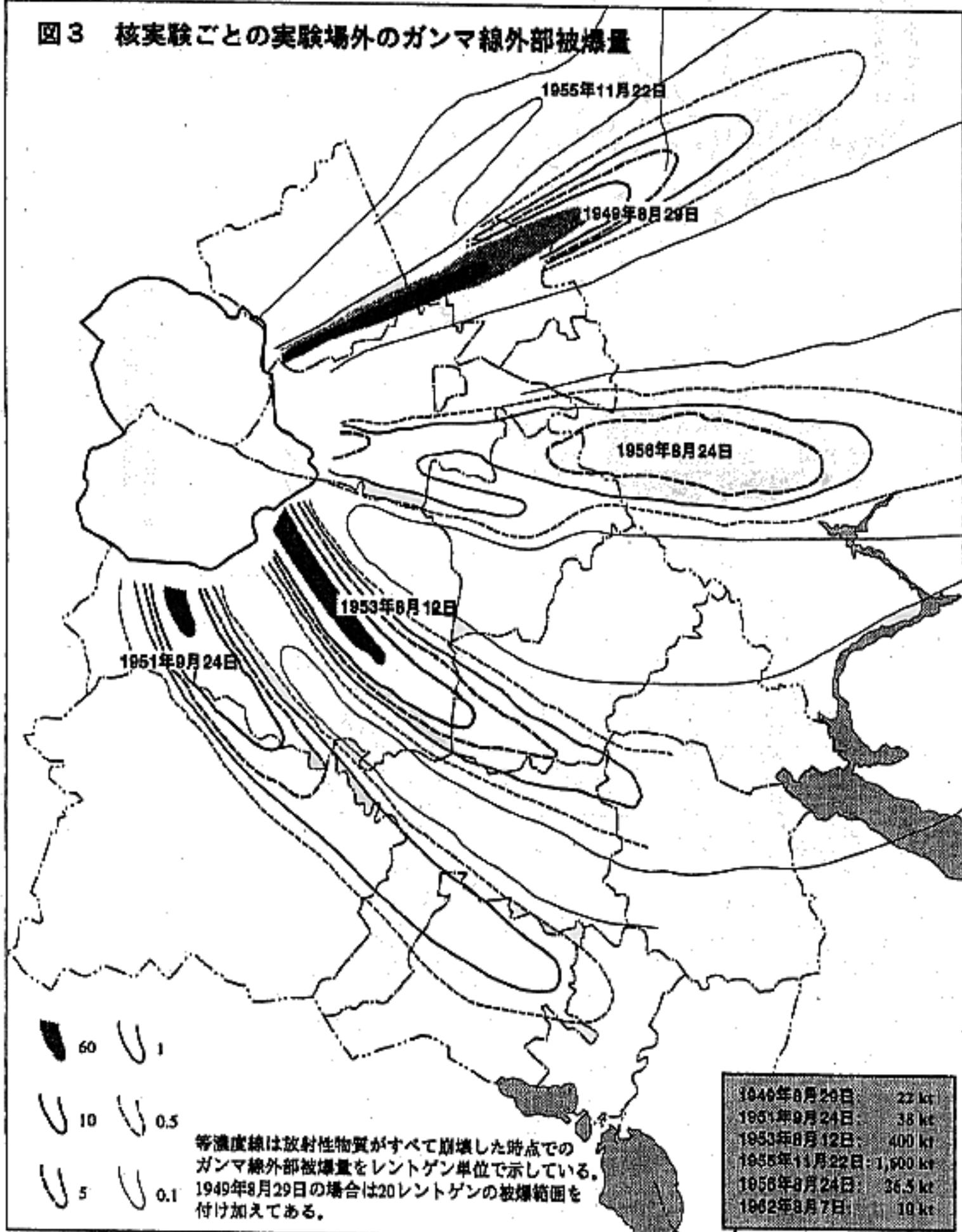

Semipalatinsk Region (Now a part of East Kazakhstan Region)

緯度1度は約111kmであるから、この地図の49°20'Nから51°までの距離は185kmである。

図3 核実験ごとの実験場外のガンマ線外部被爆量

Barnaul

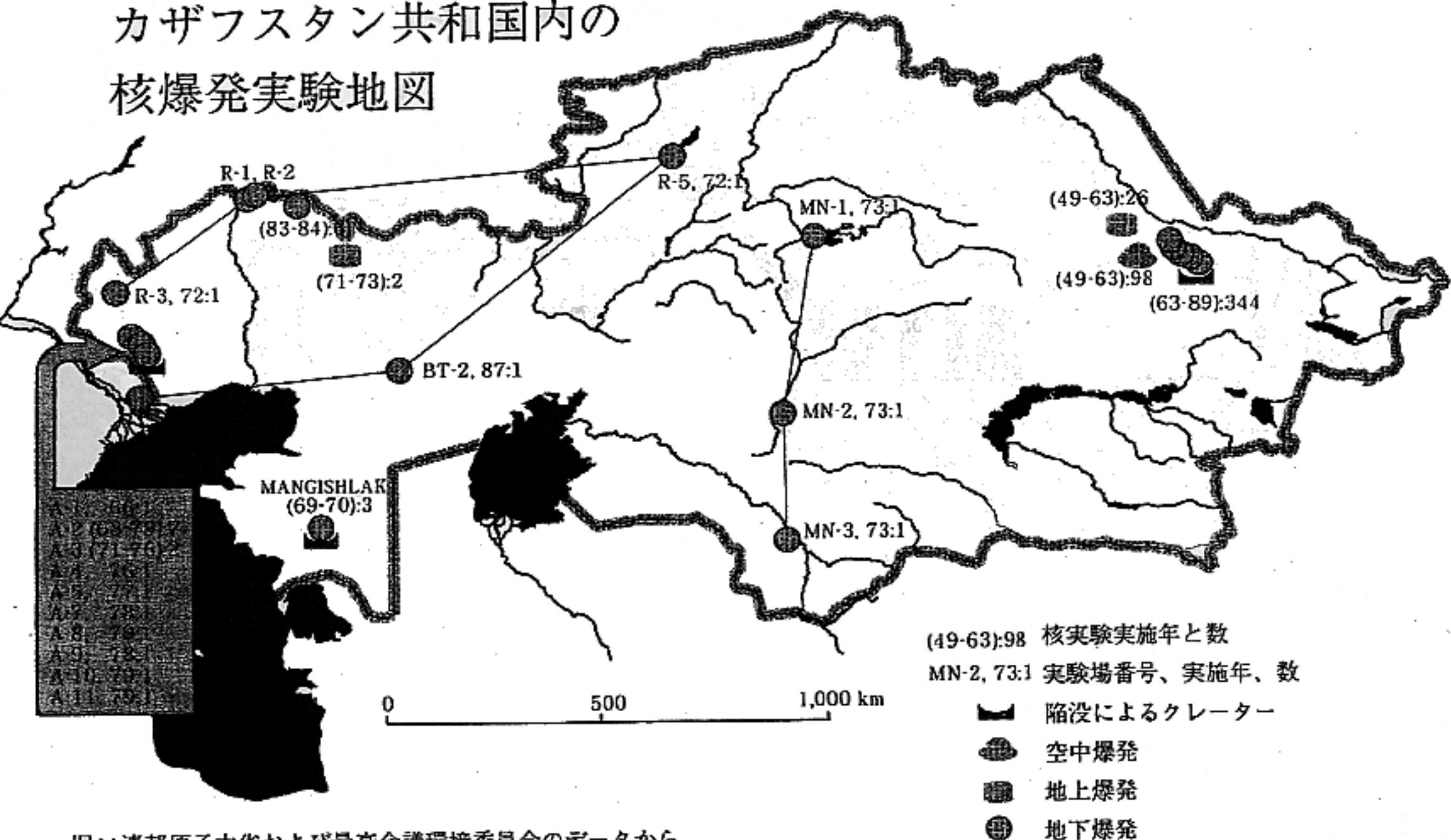
ALTAI REGION

Ruptsovsk

Polygon

Semipalatinsk

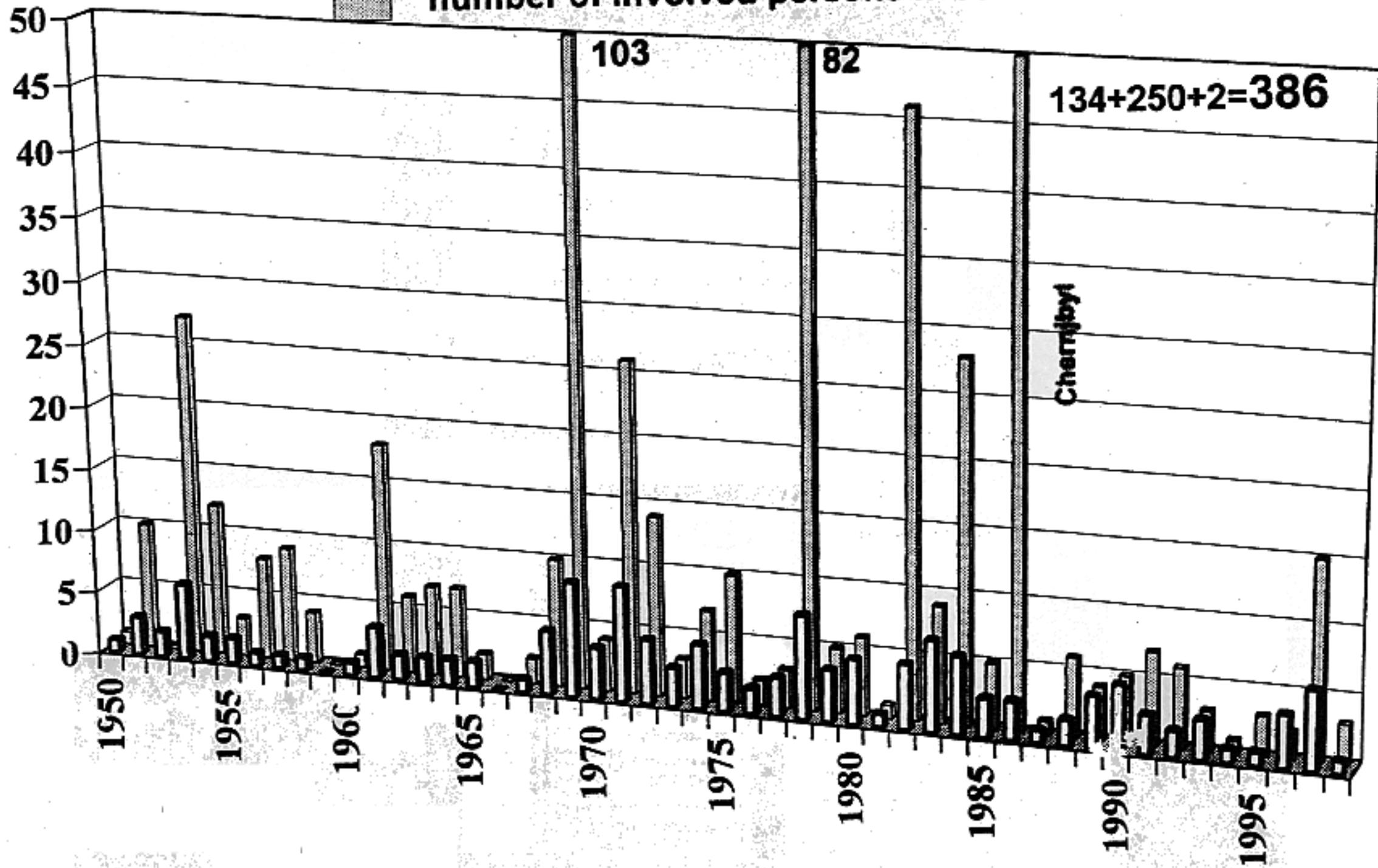
カザフスタン共和国内の 核爆発実験地図

旧ソ連邦原子力省および最高会議環境委員会のデータから

Number of accidents,
persons

□ number of accidents n=146
■ number of involved persons n=776

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАЩЕНИЯ РСФСР
 НИЦ „ФАРМЗАЩИТА“

АПТЕЧКА

А В

ДЛЯ ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИИ
 АТОМНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ

ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ

1. Препарат «АЩИТ» является эффективным средством для профилактики и лечения заболеваний, вызванных радиацией. Он применяется в виде таблеток и раствора. Дозировка зависит от степени воздействия радиации и должна быть назначена врачом. При приеме препарата необходимо соблюдать следующие правила: принимать препарат регулярно, не пропуская приемов; избегать приема пищи и напитков непосредственно перед приемом препарата; хранить препарат в сухом, защищенном от света месте.

2. Препарат «АЩИТ» противопоказан при наличии у пациента заболеваний желудочно-кишечного тракта, почек и печени. Не рекомендуется прием препарата беременным женщинам и кормящим матерям. При приеме препарата могут наблюдаться побочные эффекты, такие как тошнота, рвота, диарея, головная боль. В случае возникновения таких симптомов необходимо прекратить прием препарата и обратиться к врачу.

3. Препарат «АЩИТ» является эффективным средством для профилактики и лечения заболеваний, вызванных радиацией. Он применяется в виде таблеток и раствора. Дозировка зависит от степени воздействия радиации и должна быть назначена врачом. При приеме препарата необходимо соблюдать следующие правила: принимать препарат регулярно, не пропуская приемов; избегать приема пищи и напитков непосредственно перед приемом препарата; хранить препарат в сухом, защищенном от света месте.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАЩЕНИЯ РСФСР
 НИЦ „ФАРМЗАЩИТА“

**РАДИКАЛЬНЫЙ
 ПОЛИМЕРНЫЙ ЗАЩИТНЫЙ
 ПРЕПАРАТ
 АЩИТ**

Масса нетто 50 г

Заказывайте по адресу:
 ТУ 64-371-85

ПРОИЗВЕДЕНА В СРОМЛЕНТИ
 ПЛАТОНА КВАРЦУСА

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАЩЕНИЯ РСФСР
 НИЦ „ФАРМЗАЩИТА“

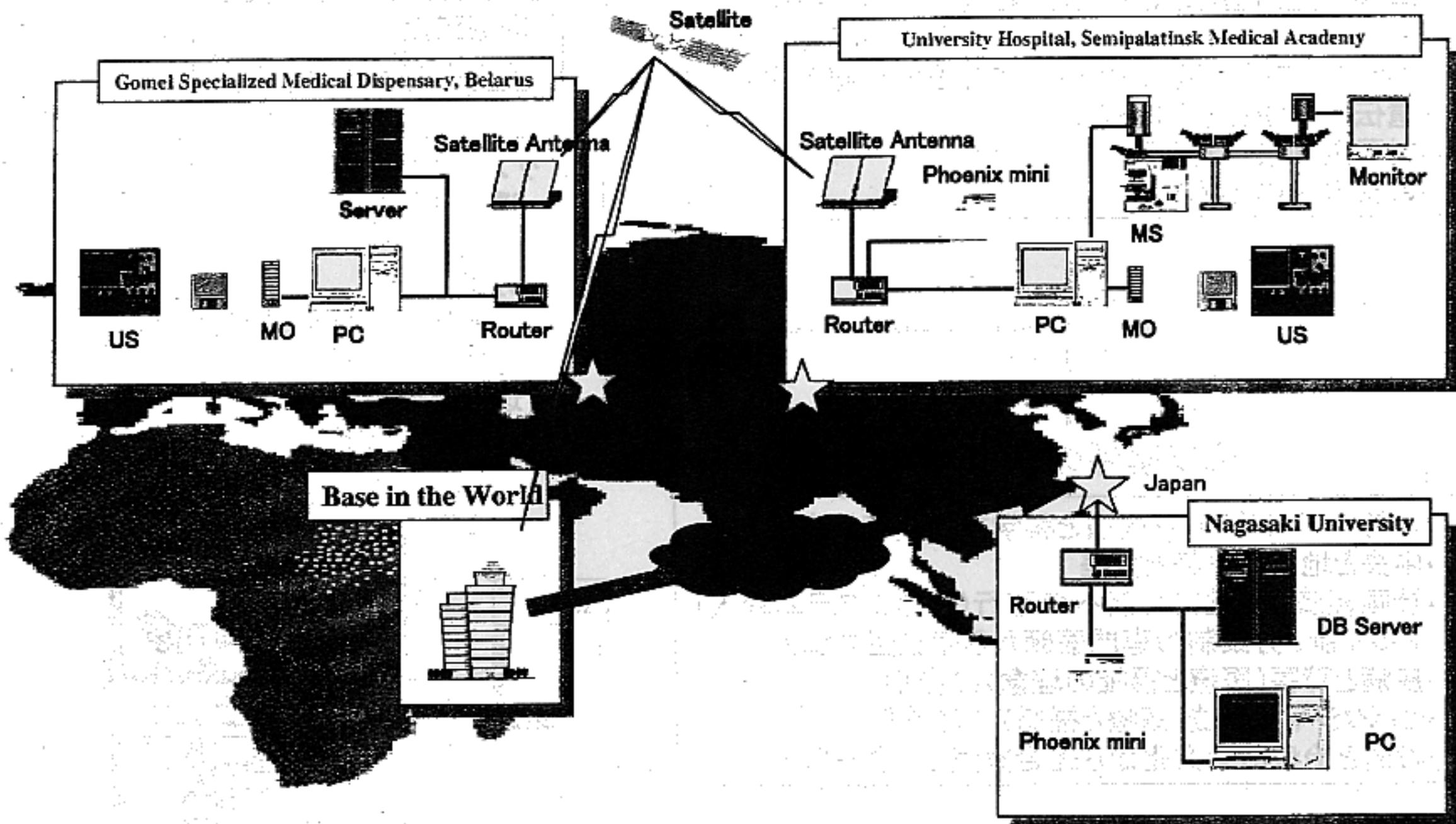
Таблетки 5-100
 0,15г №6
 6.41291
 1000001 00

Таблетки 5-100
 0,15г №6
 6.41291

Telemedicine System between Nagasaki University School of Medicine and Semipalatinsk Medical Academy

国際ヒバクシャ医療協力の基盤

- 唯一の被爆国家、非核保有国としての経験と知識
- 国際共通財産としての知識、技術、情報の活用
- 科学と人道支援(医科学と医療・福祉)の両立
- 科学としての医療と、ケアとしての医療の整合性
- 遺伝子診断と分子医療
- 対費用効果、到達目標の明確化
- 人材の発掘と育成

旧ソ連邦の医療体制

- 管轄省庁の違い(保健省と科学技術高等教育省)
- 中央と地方の分権と格差
- 計画経済から地方経済への移行(保険システム導入)
- ノルマ制、分業制の専門医師から家族医の導入
- 疾病と障害(医療と福祉の理念)の変化
- ヒバクシャ援護法(医療と補償)の形骸化
- 診断と治療の分業化から総合医療センター化へ

「日本から世界」へ向けた ヒバクシャ医療支援

- 現地拠点化センター支援
- 医療支援
- データ収集、管理、解析

長崎大学医学部

1. ゲノム解析から機能解析へ
遺伝子診断
機能解析
分子治療
2. データ収集、管理(共有化)
3. 情報ネットワーク化
遠隔医療
医学教育支援

